

TEMPO: 26.3/90

“HAYDAR KUTLU-NIHAT SARGIN: Komünist adını tartışmayız”

TBKP'NİN CEZAEVİNDEKİ YÖNETİCİLERİ HAYDAR KUTLU İLE NİHAT SARGIN'DAN DEKLARASYONCULARA YANIT: "KOMÜNİST PARTİSİNİN ÖZGÜRLÜĞÜ KAZANILMADAN, DEĞİL PARTİMİZİ FESHETMEK, KOMÜNİST ADINI BİLE TARTIŞMA KONUSU YAPMAMIZ MÜMKÜN DEĞİLDİR."

TBKP YÖNETİCİLERİ Haydar Kutlu ve Dr. Nihat Sargin, solda birlik tartışmalarını, TBKP içinden yükselen çatlak sesleri, imzaya açılan deklarasyonu, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde koşullarında izliyorlar. Bu konudaki sorularımızı avukatları aracılığıyla yazılı olarak yanıtladılar.

TEMPO: TBKP'nin feshini talep eden ve sizleri de imalı biçimde suçlayan deklarasyonu nasıl yorumluyorsunuz?

KUTLU-SARGIN: Partimizde teorik ve pratik pek çok konunun özgürce tartışılması kurumsallaşmıştır. Yeni tü-

züğümüzde ifadesini bulan parti içi demokrasi anlayışı, farklı görüşlere özgürlük tanıyor. Bu özgürlük ortamı dıştan kaotik bir manzara ve bunalım görüntüsü verebilir. Gerçekten de bu bunalım yaşıyoruz, kaotik bir ortam var, ama bunun nedeni, henüz farklı görüşlerin ortak parti eylemi ve politikası doğuracak bir konsensüsü yaratmamış olmasıdır. Gerçekten yeni parti içi demokrasi anlayışı ilk ve ilkel evresini yaşıyor. Parti içi özgürlük ortamı kaotik durumu aşarak, olgun parti içi demokrasiye henüz dönüşmemiştir. Bunun sancısını yaşıyoruz ancak umutluyuz. Deklarasyon bu farklı görüşlerden yalnızca biridir. Önemi ve etkisi açısından diğerlerinden farksız. Henüz netleşmemiş uç görüşler içeriyor. Bu da doğal. Zira, hepimizin ve diğer ülkelerdeki Marksistlerin tartışmakta olduğu sorulara dayanıyor. Doğduğinin imalı uslubla gelince, bu da onların kendilerini aşabilme sorunlarıdır. Yaşadığımız zorlukları dikkate alan, sorumlulukla yapılmış eleştirilerin yanı sıra, ciddiye alınması mümkün olmayan, bizi iktidardaki komünist partisi sanan, sosyalist ülkeleri taklit ederek eleştiri yapanlar da var. Ancak bütün bu sorunlara, sancılara karşın sol hareketlerde sağlıklı gelişmelerin boyverdiğini görebiliyoruz.

TEMPO: Imzaya açılan bu deklarasyon

yon TBKP içinde ayrılmaya yol açabilir mi?

KUTLU-SARGIN: Deklarasyon parti içinde bir ayrılmaya neden olmaz. Birincisi, kendi içinde de farklı görüşler taşıyor. İkincisi, temel fikri partimizin kendini feshetmesidir. Herkesin de bileneği gibi bir partinin feshine ancak o partinin kongresi karar verebilir. Oysa deklarasyon kongre talep etmiyor.

TEMPO: TBKP'nin arzulu olduğu geniş tabanlı yeni Marksist parti çalışmalarıyla ilgili görüşünüz nedir?

KUTLU-SARGIN: Marksist solun mümkün olabilen en geniş birliğini yasal çalışma alanında sağlayabilmek için çabalarımız sürüyor. Sol içinde birlik fikri giderek daha realist çizgiler kazanıyor. Yakında bir netliğe varacağına inanıyoruz. Birliğin başarısı Türkiye'nin, halkımızın ivedi sorunları için, daha somut olarak demokrasi için mücadeleyle, birliğin dayanacağı platform arasında doğru bağlantıların kurulabilmesine, aynı zamanda birliğe varılmasına bağlıdır.

TEMPO: Bu aşamada TBKP nasıl bir niyete üsteniyor?

KUTLU-SARGIN: 12 Eylül öncesinden daha geniş demokrasi denilince ve hatta demokrasi denince akla ilk gelen artık düşünce ve örgütlenme özgürlüğü oldu. Bu ise kamuoyunda somut anlamda komünist partisinin özgürlüğünü akla gotiriyor. Bu kazanımları ilerletmek gerek. Üstelik vakitiniz çok az. Terör olayları gerekçesi ile provokatif bir ortam doğdu. Demokrasileşme yönündeki süreç engellenmek isteniyor. Soğuk savaş döneminin anti komünist ve şoven temellere dayalı yasak duvarları yıkılmadan, demokrasiden söz edilemez. Doğuda savaş hali sürerken, batıda demokrasi olmaz. TBKP olarak misyonumuz yasak duvarlarının ve tabuların yıkılması için mücadeledir. Bu mücadelede kamuoyunun desteğini kazandığımız apaçiktir. Yeni tehlikeler belirmiş olmakla birlikte yasal engellerin kaldırılması hedefine oldukça yaklaştık. Ancak egemen güçler 141, 142 ve 163'üncü maddeler üzerinde rütuşla yelinmek istiyorlar. Bizi yasal komünist partisi hedefinden vazgeçirmek için gözaltına alınmalar, tutuklamalar ile üzerimizde baskı uyguluyorlar. Bu nedenle komünist partisinin özgürlüğü kazanılmadan, değil partimizi feshetmek, komünist adını bile tartışma konusu yapmamız mümkün değildir. Boyun egmeye ise hiç niyetimiz yok. Tersine illegal faaliyetimize yasal kuruluş başvurusunda bulunmak üzere son verdik ve bu başvuruyu yapacağız. ★

Nergis BOZKURT